

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVI-
ISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

CLEVELAND, OHIO PETEK (FRIDAY) APRIL 22nd 1921

St. 94 (No.)

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

VOLUME IV.—LETO IV.

Single Copy 3c.

HARDING ZAVRNIL NEMŠKO PROŠNJO ZA POSREDOVANJE.

DRŽAVNI TAJNIK HUGHES JE NA NEMŠKO PROŠNJO, DA AMERIKA DOLOČI VELIKOST ODŠKODNINE, NEMUDOMA ODGOVORIL Z NOTO, V KATERI SE ODKLANJA POSREDOVANJE MED ZAVEZNIKI IN NEMČIJO, VENDAR PA SE OBLJUBLJA SODELOVANJE.

WASHINGTON, 21. aprila. — Ameriška vlada je danes odklonila nujno prošnjo nemške vlade, da predsednik Harding posreduje med zavezničkimi in Nemčijo z ozirom na odškodninsko vprašanje, in da določi svoto, katero naj bi Nemčija plačala zaveznikom.

Toda Združene države so obljubile, da ako bo Nemčija predložila predloge, katere bi se lahko smatralo za "primerno podlago za razmotrivanja," tedaj bodo vzele v razmotrivanje, da li naj na zadevo opozore zavezničke na njim sprejemljiv način, tako da bi se zopet lahko nadaljevalo z nadaljnimi pogajanjimi glede odškodnine.

Nemški apel, podpisani od kancelarja Fehrenbacha in zunanjega ministra Simonsa, je bil potom ameriškega komisarja Loringa Dresela, ki se nahaja v Berlinu, poslan predsedniku Hardingu. Odgovor Nemčiji je postal državni tajnik Hughes, potem ko se je danes popolnoma izjavil v Beli hiši, kjer je konferiral s predsednikom.

Državni departement je nocoj podal v javnost besedilo nemškega apela kot tudi odgovora, katerega je postal Hughes.

V berlinskem apelu je rečeno, da je Nemčija pripravljena sprejeti brez vsakih pridržkov katerokoli sesto, kot odškodnino, določeno od Hardinga, potem ko je ta zadevo temeljito proučil.

V washingtonskih uradnih diplomatskih krogih se nemški apel smatra zelo važnim in pomembnim. Opozorjava se na dejstvo, da je apel naslovjen na predstavnike, s katero je Amerika tehnično še vedno v vojskovo stanju.

Na to se v nemškem apelu tudi opozarja, toda nemški kancelar in zunanjji minister pravita, da se navzlic težmu obračata na Združene države v imenu nemške vlade in nemškega naroda z nado, da bo njih apel uslušan.

To je že druga nemška komunikacija z ozirom na odškodninsko vprašanje, ki jo je dobila ameriška vlada, in očividno so jo ameriški vladni krogi že pričakovali, kajti odgovor je bil poslan že par ur po njenem prejemu v državnem departmantu.

Nemški memorandum je bil izročen ameriškemu komisarju Dreselu včeraj in je dospel v Washington danes.

Besedilo nemškega apela sledi:

"Berlin, 20. aprila, 1921.

"V imenu nemške vlade in nemškega naroda se podpisana navzlic obstoječemu tehničnemu vojnemu stanju obračata na predsednika Združenih držav s spoštljivo prošnjo, da posreduje glede odškodninskega vprašanja in da določi svoto, ki naj jo plača Nemčija zavezniškim državam, in da nujno pozove zavezniške sile, da sprejmejo tako posredovanje.

"Podpisana slovensko izjavljata, da je nemška vlada pripravljena in voljna sprejeti brez kvalifikacij ali pridržkov zavezničkemu svetu, katero bo predsednik po temeljiti preiskavi pronašel kot pravčno in pravilno.

"Formalno se obvezujeta izpolniti v črki in duhu vse določbe katerogakoli sklepa, do katerega bi on (Harding) prišel.

"S popolno vero v pravčnost te prošnje in z neovrgljivo iskrenostjo namena predlaga nemški narod potom svoje postavne vlade svoj apel pred predsednikom Združenih držav z nado, da bo uslušan, in da bo podana kočeno odločitev v soglasju s pravico, da bo s tem izpolnjena srčna želja vseh civiliziranih nasilnih korakov, in da se bo s tem pomagalo ohraniti svetovni mir.

"Fehrenbach, Simons."

Briand prosi pomoč proti Nemčiji.

Pariz, 21. aprila. — Sporoča se, da je nemška vlada zavrnila zahtevo reparacijske komisije, da nameč naloži vse zlate rezerve, naložene na Reichsbanku, na podružnice iste v Koblenzu in v Koelnu.

Pariz, 21. aprila. — Marshal Foch in njegovi vojaški in ekonomski asistenti so danes dovršili svoje načrte za okupacijo ruhrske kotline, v kateri se nahajajo industrijska središča Essen, Breman, Eberfeld in Muehlheim. Okupacijo se namerava izvesti 1. maja.

Ministrski predsednik Briand bo te načrte za nadaljnjo nemško okupacijo ponesel v soboto v Hythe, na kateri si bo prizadeval dobiti tudi odobritev Lloyd George-a. Kot se poroča, se bo na tej konferenci tudi določil dan, ko se snide druga odškodninska konferenca, na katero se bo povabilo tudi Združene države.

Sicer o načrtih, ki so napravljeni za okupacijo, ni znanega nič podrobnega, toda lahko izjavlja pozitivno, da se okupacijo Ruhr kotline namerava izvesti iz dveh razlogov.

Prvič, da se Nemčijo prisili, da sprejme odškodninske pogoje, in drugič, da se poravnava odškodninski račun, če treba, potom nabiranja carine.

Fochov načrt določa tudi zaplenitev velikih industrij, ako bi se izkazalo potrebnim, daskravno to ni poglaviti del načrta.

London, 21. aprila. — Lloyd George, je danes v odgovor na vprašanja, kdaj da se bo vrnila prihodnja zavezniška konferenca, da razpravlja odškodninske pogoje, omalovaževal pomen konference s francoskim ministrskim predsednikom, ki se bo vrnila v soboto v Hythe. Dejal je, da bo to samo konferenca preliminarnega značaja, na kateri se bo izvršila medsebojna izmenjava mnenj.

SOVJETSKA RUSIJA PRIPRAVLJENA.

London, 21. aprila. — Londonski "Times" je dobil iz Helsingforsa brzojavko, datirano v sredo, v kateri se poroča, da je sovjetski vojni minister Leon Trocki v govoru, ki ga je držal pred dijaki, ki so dovršili vojaško akademijo v Moskvi, izjavil, da boljševska vlada sedaj šteje na milijone bojevnikov, 150.000 častnikov, medtem ko se je produkcija ruskih municipskih tovaren vzrnila v letu 1920 za 400 procentov.

Nadalje je Trocki dejal, da je petrograjska vojaška akademija v izvrstnem stanju, in da bo prihodno poletje morda prišlo do vojne s Poljsko.

Nekatera poročila pravijo, da se upori v Sibiriji, še vedno niso polegli, in da tudi v Ukrajini sovjetska vlada še ni v stanu dočelitev z uporniškega gibanja.

Sovjetski listi poročajo, da je moskovska vlada posodila armenijski sovjetski vladni 1.500.000 rubljev, in da bo vlačna kmalu pričela z izdelovanjem srebrnega denarja, pri čemur se bo samo v Petrogradu uposililo okrog 1000 delavcev.

V MEHIKI JE MIRNO.

Washington, 21. aprila. — Mehikanski predsednik Obregon je pisal predsedniku Ameriške delavske federacije, Samuelu Gompersu, v katerem zaključuje vsa poročila o revolucionarnih uporih v Mehiki.

NEČAK VARNOST-EGA DIREKTORA-JA SPROSTYJA USTRELJEN.

NAPADLO GA JE ŠEST BANDITOV. DOBIL JE TRI KROGLE V PRSI, IN JE UMRL V BOLNIŠNICI NA OPERACIJSKI MIZI.

Chicago, 21. aprila. — Zvezni pravnik Clyne je danes odredil, da se išče William Haywooda, vodjo organizacije I. W. W. (industrijskih delavcev sveta.)

Clyne je dobil poročilo, da je Haywood, ki je bil obojen na dvajsetletno ječo, in ki je bil na prostem pod \$15.000 varčine, dospel v mesto Rigo na Ruskem kot begunc pred justico Združenih držav.

Clyne je naročil vsem zveznim pravnikom širom Združenih držav, da isčejo Haywooda. Okrajni pravnik je mnenja, da je moral nekdo dobiti za Haywooda ponarejen potni list, in da je na ta način ušel iz Združenih držav.

Iz Ft. Leavenworth, Kans., kjer se je imel Haywood izročiti oblastim, da ga zapro, se poroča, da ga tajkaj nih bo.

Otto Christensen, odvetnik za Haywooda in drugih 6 žanov l. W. W., ki so bili obojeni na zapor od 1 do 20 let radi kršitve sprijonačnega zakona, je danes izjavil, da ne ve, kje se nahaja Haywood.

"Zadnjič sem slišal o Haywoodu 31. marca," pravi Christensen. "Dobil sem poročilo iz New Yorka, v katerem je bilo rečeno, da je Haywood dospel v Rigo."

Kot znano se je Haywood nahajal na prostem pod \$15.000 varčine. Odvetnik Haywooda in drugih obojenih žanov l. W. W. so vložili priziv na najvišjem sodišču, da se jim dovoli novo obravnavo, toda sodišče je pred kratkim podalo odločitev, da se nova obravnavava ne dovoli, in da morajo vsi s 25. aprilom nastopiti svoji kazni.

NESREČEN KONEC MLA-DOSTNE NOROSTI.

Youngstown, O., 21. aprila. — Pred kratkim je pobegnila od tuje 15-letna Nina Pasey z Jack Knightom. En teden sta živel v gozdu, potem pa ju je deževje prisililo, da sta se napotila v Pittsburgh. Tam je bil Knight ubit od policije, ko je pobegnil, ker se ga začelo izpravljati, kje da je dobil motorno kolo, s katerim se je dvojica peljala.

Danes je 15-letno dekle prišlo nazaj v Youngstown z mrtvim trupom Knightovim. Policija jo je aretirala.

čaja, katero je odredila clevelandska zveza odvetnikov.

McCannonu se je njegova igra kot se vidi docela ponesrečila. Akoravno ga je porota pri drugi obravnavi spoznala nedolžnim, pa je bilo javno mnenje tako močno naprerno proti njemu, da je okrajni pravnik odredil, da se posebni veliki poroti izroči v razmotrjanje raznega izpravljanja, in tako se je dognalo, da je McCannon podkupil Miss Neely, da ni hotela izpravljati proti njemu, in še več drugih manjših prič. Odkar je bila izrečena proti njemu obtožba radi krivega pričanja, je začel popravljati, in vidi se ga vedno v družbi raznih razputnih žensk. Pretekli tork se je peljal v Wiloughby z neko manukuristino, kjer je ostal v njeni družbi vse popoldne.

Ko se je pozno zvečer peljal v svojem avtomobilu proti Clevelandu, je v svoji pisanosti vozil tako naglo in nerodno, da je zadel v dva druga avtomobile, ter ju močno poškodoval. Vsled tega se bo moral zagovarjati pred občinskim oblastni Euclid, O.

Haywood zbežal v Rusijo.

Chicago, 21. aprila. — Vladni železni odbor je danes odločil, da železniške družbe ne morejo samovoljno znižati plač svojih delavcev, in da tudi zvezna sodnja nima moči, da bi dala železniškim družbam tozadne dovoljenje.

To se da sklepati iz odločbe vladnega železniškega odbora proti zveznemu sodniku, S. H. Sibleyju iz Atlante, Ga., ker je dal upravi Atlanta, Birmingham and Atlantic železniški družbi pravico, da zniži delavske plače, ne da bi se zadevo preje predložilo vladnemu odboru. Odločitev vladnega odbora pravi, da je sodnik Sibley kršil železniški zakon.

Lorraine, 21. aprila. — John Baranco in Sam Karli sta se sinčiči hudo spoprijela, ko sta imela drug družega za napadala. Srečala sta se na vogalu Broadway ulice in 17. ceste ter se po naključju zaletela drug v družga. In oba sta mislila, da sta namenoma napadena. Pričel se silen pretep. Ko so ju začele boleti pesti, se poslužita opeke in steklenic in Karli se je spomnil celo na britev, v žepu. Boj se je nadaljeval, dokler ni prišla policija in ju razgnala. "Napasti in oropati me je hotel," sta oba zatrjevala. Policija pa ju je oba naložila na voz, in tu še sta prišla do zaključka, da sta prav zaprav poštena človeka, in da ni niti prvi niti drugi misil na napad.

"Zadnjič sem slišal o Haywoodu 31. marca," pravi Christensen. "Dobil sem poročilo iz New Yorka, v katerem je bil Haywood dospel v Rigo."

Kot znano se je Haywood nahajal na prostem pod \$15.000 varčine. Odvetnik Haywooda in drugih obojenih žanov l. W. W. so vložili priziv na najvišjem sodišču, da se jim dovoli novo obravnavo, toda sodišče je pred kratkim podalo odločitev, da se nova obravnavava ne dovoli, in da morajo vsi s 25. aprilom nastopiti svoji kazni.

NAPAD NA URAD "AVANTILA".

Rum, 21. aprila. — Včeraj so rimski fašisti obdrževali javno demonstracijo v prilog d'Annunzijeve kandidature za izvolitev v državni zbor, nakar so korakali pred urad socijalističnega lista "Avantil", in ga skušali razdejati. Pozvano je bilo vojaštvo, ki je demonstrante razpršilo.

MAJHNA POMOTA.

Cincinnati, 21. aprila. — 19-letni Geo. I. Bush toži za razporoko 50-letno Clari Bush, ker pravi, da ko se je oženil z njo, je dejala, da je starata samo 35 let, pred kratkim pa da je zvezdel na njeno pravo starost.

JUSTIČNI DEPARTMENT BOIMEL NADZORSTVO NAD PROHIBICIJO.

Washington, 21. aprila. — Zadnjič Mellon je danes uradno naznani, da bo urad za vsljenejo prohibicijo kmalu premestil izpod področja zakladniškega departmента v roke justičnega departmента.

PREDLOGA ZA PIVO SPREJETA.

Columbus, O., 21. aprila. — Danes je bila v državni zbornici poražena McCoyeva prohibicija predloga, glasom katere, bi zdravnikov ne smeli predpisovati niti pive niti vina za zdravilske svrhe. Po prizadevanju poslancev Wendta se je predlogi spreklo z dodatek, glasom katerega bodo zdravnik starim in slabotnim osebam smeli predpisovati pol pinta katerkoli opojne kake pravice do onega, kar so priborili drugi.

Vladni železni odbor proti sodniku.

Chicago, 21. aprila. — Vladni železni odbor je danes odločil, da železniške družbe ne morejo samovoljno znižati plač svojih delavcev, in da tudi zvezna sodnja nima moči, da bi dala železniškim družbam tozadne dovoljenje.

To se da sklepati iz odločbe vladnega železniškega odbora proti zveznemu sodniku, S. H. Sibleyju iz Atlante, Ga., ker je dal upravi Atlanta, Birmingham and Atlantic železniški družbi pravico, da zniži delavske plače, ne da bi se zadevo preje predložilo vladnemu odboru. Odločitev vladnega odbora pravi, da je sodnik Sibley kršil železniški zakon.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier	1 year \$5.50, 6. mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail.....	1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
United States	1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada	1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILO 3c	SINGLE COPY 8c

Lastute in izdaja za Ameriško-Jugoslavsko Tiskovno Družbo.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov n' odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.

CLEVELAND, OHIO PETEK (FRIDAY) APRIL 22nd 1921

104

OMEJITEV NASELJEVANJA.

Kot za vse tujezemce, ki žive v Zedinjenih državah, tako je tudi za nas Slovence povsem naravno, da posvetimo posebno pažnjo kampanji za omejitev naseljevanja iz Evrope in od drugod.

Ta proti-tujezemska kampanja je brez dvoma delo nekaterih ultra-reakcijonarnih in "patriotičnih" organizacij, ki vidijo v vsakem tujezemcu boljševika z bombo v žepu, in pa konzervativnih delavskih organizacij, ki so v svoji kratkovidnosti nasprotni tujezemcem, ker se boje, da bodo uničili življenski standard ameriškega delavca, to je: da bodo ostali izven organizacije ter škodovali unijskemu delavstvu.

Iz navedenih slučajev je jasno, da so nasprotstva proti tujezemcem docela različna in celo medsebojno nasprotjujoča. Prva grupa se boji, da bodo tujezemci zahetvali preveč, druga pa, da bodo s premalim zadovoljni.

Resnica pa je, da so bojazni prve kot druge skupine neupravičene, kajti razmere so oni odločilni faktor, kar terim se ne more protiviti niti domaćin niti tujezemec.

Ako pogledamo vrste nekdanjih tujezemcev, ki že dolgo časa žive v Ameriki, jih najdemo v vseh razredih prebivalstva.

Seveda kot je pričakovati, pretežni del jih najdemo med delavci. To ni nič čudnega, saj je tudi večina tujezdov Amerikancev v tem razredu.

Potem najdemo skupino malih trgovcev in podjetnikov. Ta skupina je že manjša. In če gremo dalje, in pregledamo skupino delodajalcev in industrijskih magnatov, tedaj so tudi tamkaj tujezemci, — pri tem seveda ne mislimo ravno na Slovence — sorazmerno zastopani.

Iz vsega tega je razvidno, da se tujezemci kot celota podvržejo ameriškim razmeram, in da postanejo ono, kar te razmere iz njih ustvarilo. Ce je med njimi tudi dosteni zavednih borcev za pravice delavstva, tedaj naj bi vsi kričavi propagatorji proti tujezemcem ne smeli izpustiti iz spomina, da je tudi to posledica razmer, ki vladajo dandanes ne samo v Zdrženih državah, temveč povsod, kjer se je kapitalizem razvil do tiste meje, ko hoče postati vseodločajoči faktor v življenju naroda.

Se en razlog je, iz katerega je postavna omejitev naseljevanja docela nepotrebna in brezmiselnata. Čemu braniti ljudem dohajati v Ameriko iz razloga, da tukaj v sedanjem času industrijske krize ni ranje dela, ko

bodo vendar sami prenehali prihajati semkaj, ko izvedo, da so razmere tukaj neugodne za naseljence? To je opaziti že zadnjega pol leta. Kakor hitro so evropski narodi izvedeli, da je v Zdrženih državah zavladala industrijska kriza, se je na toku naseljevanja takoj poznalo, in število onih, ki so pričeli odhajati domov pa se je povečalo.

Celo tam, kjer je človek doma, je žalostno, če je človek brez dela in kruha, kaj šele v tujini. Zato pa je boren, da bodo tujezemci prišli semkaj delat nadlego, kadar vedo, da nimajo tukaj ničesar pričakovati, docela neutemeljena.

Kadar pa se bo industrijsko stanje izboljšalo, tedaj seveda bo naseljevanje zopet navzelo normalen značaj, in prepričani smo, da jih bodo takrat ameriški delodajalci zopet z odprtimi rokami sprejemali. Tudi zaveden delavstvo nima ničesar proti naseljencem, akoravnino morda začasno ne koristijo gibanju za izboljšanje delavskega položaja, kajti zaveden delavec ve, da je delavsko vprašanje svetovno, da je delavstvo ene dežele odvisno od delavstva druge, in da narodnostne meje nimajo z delavstvom ničesar skupnega. Boj ameriškega delavca je tudi boj vseh evropskih delavcev, pa naj ti ostanejo v svoji domači deželi, ali pa naj pridejo semkaj.

Iz stare domovine.

IZ USTAVNEGA ODBORA.

Becograd, 22. marca. — 37 redstavnikov ustavnega odbora je ob 15.45 otvoril predsednik dr. M. Momčilo Ninčić. Ker ni bilo prisotnih dovolj članov, se je sezgodila do šestnajstih. Ob šestnajstih se je, sezda ponovno otvorila in predsednik je izjemoma bil besed posl. Gjurović, ki ni napisan na listi govornikov.

Posl. Gjurović (republikanec) je izjavil: "Federalizem, in centralizem imajo svoje zagovornike. Pridružujem se vsem kritikom, ki so kritikovali režim zadnjih dveh let. V upravi naše države so se menjavali pristaši — vseh teh oblik države. Posluževali so se gotovega oružja in govorovali načina upravljanja.

Ljudstvo pa je bilo nezadovoljeno z vsem tem, kar se je ukrenilo ti dve leti. Nekaj je kriva polit. borba v Srbiji, nekaj pa prednji režim Avstroogrške. Odtod izhaja ostrina v odnosajih med drugimi. Vsak gre samo za tem, da bi pobil svoje nasprotnike.

Tega pa ni kriv sistem, in tudi iz premembro sistema se temu da odpomoči. Krivi so stari vođitelji in dokler bodo oni imeli prvo besedo, toliko časa bo tako, kakor je sedaj. Vprašanje federalizma in centralizma. Gjurović ne smatra, da je eminentno državno vprašanje. "Imamo centralistično urejene države, ki so bolj demokratične, kakor federalistično urejene in narobe.

Pri nas je večje važnosti vpra-

šanje smotrenosti, kakor vprašanje načela. Naša država bo demokratično urejena, ako se razstavi volilni sistem, ako se liste razširijo od okrajev na pokrajine, in se da narodu možnost, da bo imel zakonodajo v svojih rokah. Narodu se povrne centralna oblast, ako se napravi tako, da bo parlament kontroliral izvrševanje oblasti. Federalizem ima zmisel v državi, ki jo sestavljajo različne narodnosti, ki so potom federalizmu že zavarovati, kakor je to primer v Švicariji, nadalje ima federalizem smisel tam, kjer obstajajo velike razlike v gospodarski in socijalni strukturi kaže države, kakor je to primer v Ameriki. Pri nas pa federalizem nima zmisla.

Tradicionalno stališče ni upravičeno. Ne smemo pozabiti, da sta si tradicionalizem in konzervativizem zelo blizu, in kjer je veliko tradicionalizma, tam je malo demokratizma. Določevati historične meje in historične pokrajine se pravi ovirati demokratizem.

Speciellni interesi posameznih krajev se po mojih mislih morejo upoštevati pri samoupravnih oblastih. Tudi ni pravilno, če hočemo določiti, koliko prebivalcev sme imeti pokrajina. Treba se je izpirati na to, da se ne more razdeliti 700.000 po gospodarskih in kulturnih odnosajih. Tudi ni pravilno, da kralj imenuje predsednike pokrajin.

Dr. Mata Drinković daje nekatera pojasnila o Radičevi izjavi in trdi, da je Radič res rekel isto, kar je on povedal v ustavnem odseku. Pravi, da je ves bel-

Nato pa pravi dr. Drinković:

"Jaz sem povedal, kar sem imel povedati. Zvezcer grem domov, vi pa delajte v ustavnem

odseku kar hočete." S temi besedami je odšel iz dvorane. Nato je dr. Simral dalec osebna pojasnila v istem smislu.

Dr. Vošnjaš je govoril o decentralizaciji uprave.

Dr. Žerjav naglaša, da je edino pravilen vladni načrt.

Socijalni demokrat Etbin Krištan pa je govoril proti vladnemu načrtu ustanove. H koncu je še poslanec Avramović branil vladni načrt. Prešlo se je na glasovanje o členu 62 in o prihodnjih načrribah, ki so z njim v zvezi. Ta član je bil sprejet z večino glasov. Seja je bila končana ob dvajsetih. Prihodnja seja bo jutri ob devetih dopoldne.

Požar v Središču. — Dne 17. marca ob 10. dopoldne je izbruhnil na postaji v Središču velik požar. Na lice mesta je prihitela prva pomoč postajno osobje s postajno brizgalnico: kmalu nato tudi z načelnikom g. Kočevarjem srediska požarna bramba, ki je otela še samo druga poslopja pred divjadičim ognjem. Progrovni mojster g. Čuček seveda ni bil na licu mesta, ker ga privatne stvari mnogo bolj zanimalo. Požar je nastal najbržje radi neprevidne ravnanja s svalčicami, ki jih pridela doma v Avstriji. Skoda je velika.

Leask Sask, Canada. — Za jedino je umrla rojakinja Marija Sedlar. Pokojna je bila rodom iz Naklega, fara Crnomelj. Zapušča žaljučega soproga, dve hčeri, 3 sinove in dva rejenca.

SOCIJALISTIČNA KONFERENCA V BELGRADU.

Belgrad, 21. marca. Slovenski socialisti, ki so bili z beograjskimi zastopniki na mednarodnem socialističnem kongresu na Dunaju, je bilo sklenjeno, da se deluje na zedinjenje vseh socialističnih strank, ki niso v treh internacionali, se ne bodo udeležili kongresa socialistične skupine Lapčeviča, ki bo v Beogradu 27. in 28. t. m. Slovenski socialisti navajajo kot vzrok svoje odstotnosti ne samo to, da jih Lapčevičeva skupina ni pozvala, naj se udeleže kongresa, temveč da smatajo tudi, da jim je nemogoče udeležiti se kongresa kot gosti radi poziva v glasilu "Socijalista". Pravijo, da ta postajine Lapčeviča govoriti, da ne morejo solečevati na kongresu oni, ki niso izstopili iz druge internacionale. Tako bo ta kongres samo kongres socialistov iz Lapčevičeve skupine in ne kon-

gres ujedjenja vseh socialističnih delavskih strank, ki niso komunistične.

"Naprej" dostavlja: Tako govoriti poročilo Dopisnega Urada. To poročilo pa ni točno, za kar seveda ni kriv Dopisnega Urada, ki javi pač to, kar dobi iz Belgrada in Zagreba.

Iz naših krogov nam javljajo: Strankin zbor Socijalistične stranke v Belgradu se vrši dne 27. in 28. marca. Načelstvo naše stranke je sklenilo, da se tega kongresa udeležita kot gosti ss. E. Kristan in R. Golouh. V raznih listih čitamo, da pripravljeni odbor ni postal naši stranki vabilo. To ni res. Vabilo je bilo poslano tudi naši stranki. Konferenca ima namen konstituirati socialistično stranko v Srbiji in je bilo določeno že pred dunajsko konferenco.

Jugoslovansko prešičje meso v Nemški Avstriji za 30. avstrijskih krov cenejše kot avstrijsko. "Neue Freie Presse" poroča: Značilno za sedanje prehranjevalne razmere v Avstriji je, da so iz internozemstva uvožena živila v zadnjem času cenejše kot pa živila, ki se jih pridela doma v Avstriji. Tako je vsled velikanskega požarja prešičev iz Jugoslavije dne 23. t. m. na glavni tržnici na Dunaju padla cena pri enem kilogramu zaklanih prašičev za 25 kron (avstrijskih), tako da je to prešičje meso iz Jugoslavije za 30 kron cenejše, kakor prešičje meso iz Avstrije same! Tudi najboljše vrste prešičje meso iz Jugoslavije je za 10 kron cenejše kakor domače. Iz Jugoslavije je danes prišlo na Dunaj 5 vagonov prešičjega mesa iz Jugoslavije skupno 37 ton! — Brez komentarija.

ZAČNO DELO.

Lima, O., 21. aprila. — Danes je pričelo delati 100 mož Ohio Steel Co. Tovarna ima delo samo za dva tedna.

Restavracija in prodajalna mehkih pijač na 5802 St. Clair Ave. je sedaj pod vodstvom dobroznanne Jennie Škufović Balitz. Restavracija je prijazno urejena in rojakom toplo pripravljena.

Citatelje opozorjam na oglase v današnji izdaji, in da ob vsaki priliki kupujete pri trgovcih, ki oglašajo v našem in našem listu.

ŽRTVA LJUBOSUMNOSTI NOVELA.

Spisal dr. Stojan.

In trenotkoma je že Branko zopet pri oknu. Divje pogleda v sobo, in glej, ravnod sedaj potegne grajščak Vido na se ter jo hoče — pojubiti, a Branko nameri na-nj, in — sproži. Pok udari strašno od stene v steno, v istem hipu pa se zvrneta obadva. Vida in Vekoslav, razstola na tla, otrok jame kričati, strepi pa se razlega daleč tja po nočnej temini, da odmeva zamolko bobne log in gaj.

Zopet zatuli huda burja okoli oglov Cvetkove hiše, ali Branko je ni občutil. Divje se zakrohotja v črnej temi, škodoželjen in zadovoljen sam seboj, rekoč:

"Zdaj imaš svoje plačilo, nesrečne!"

Izgovorivši pa krene proti hlevu šeptajoč same mu sebi: "Dolgo sem ga zalezoval, ali enkrat sem ga vendar zasčil prokletca . . . A zadej sem ga dobro, izvrstno. Ha ha ha!! Kar zyrnol se je . . . Težko, da bi ga kakor nekdaj zopet otela smrti — njegova . . . Vida!"

Tako je govoril sam seboj nesrečni mož v svoje blodnji, a potem je kakor brezumen taval naprej proti temnemu gozdu. —

Bilo je ravno ob dveh po polnoči, ko dojde Cvetkova mati Jera od polnočnic domu. Vse je bilo tihko krov, kar se približa hiši. Okna so bila le mrklje razsvetljena in vrata trdo zaklenena. Nekaj časa trka mati na duri, ali nikdo se ne oglasi. Nato pa stopi k oknu in zaklče.

"Branko, ali še nisi doma? Odpri, Branko, odpri!"

Cakajoč pa, da je pričel kdo odpirat, govorji sam seboj: "Zakaj me le ni počakal, da bi bila skupaj

iz cerkve hodila? Kam se mu je le tako mudilo nočoj?

Ali nikdo ne pride odpirat, in tedaj premišljuje Jera, kako lepo je bilo nočoj pri polnočnicah. Zadnjekrat je ona bila na sveti večer v cerkvi tisto leto, ko so pokopali njenega moža. Bóg mu daj sveti raj in duši izveličanje! Tudi takrat so lepo in milo peli zvonovi kakor nočoj, tudi takrat je bilo vse tako sveto in veličastno, kakor ta večer. Ali nekaj se je zdaleč starej mamicu vendar le čudno. Ko je bila zadnjik pri polnočnicah, videla je — tako si je vsaj ona sedaj domišljala, — gredje ob ednjih mimo pokopalnišča, da so nesli mrtvaško räake na grobo. In res to je nekaj pomnilo; saj je isto leto umrl njen mož Cvetko! A nočoj je tudi videla ravno tisto pričaken kakor tedaj. Kaj naj pomeni to? . . .

Tako žalostni spomini so jej rojili

Clevelandskie novice.

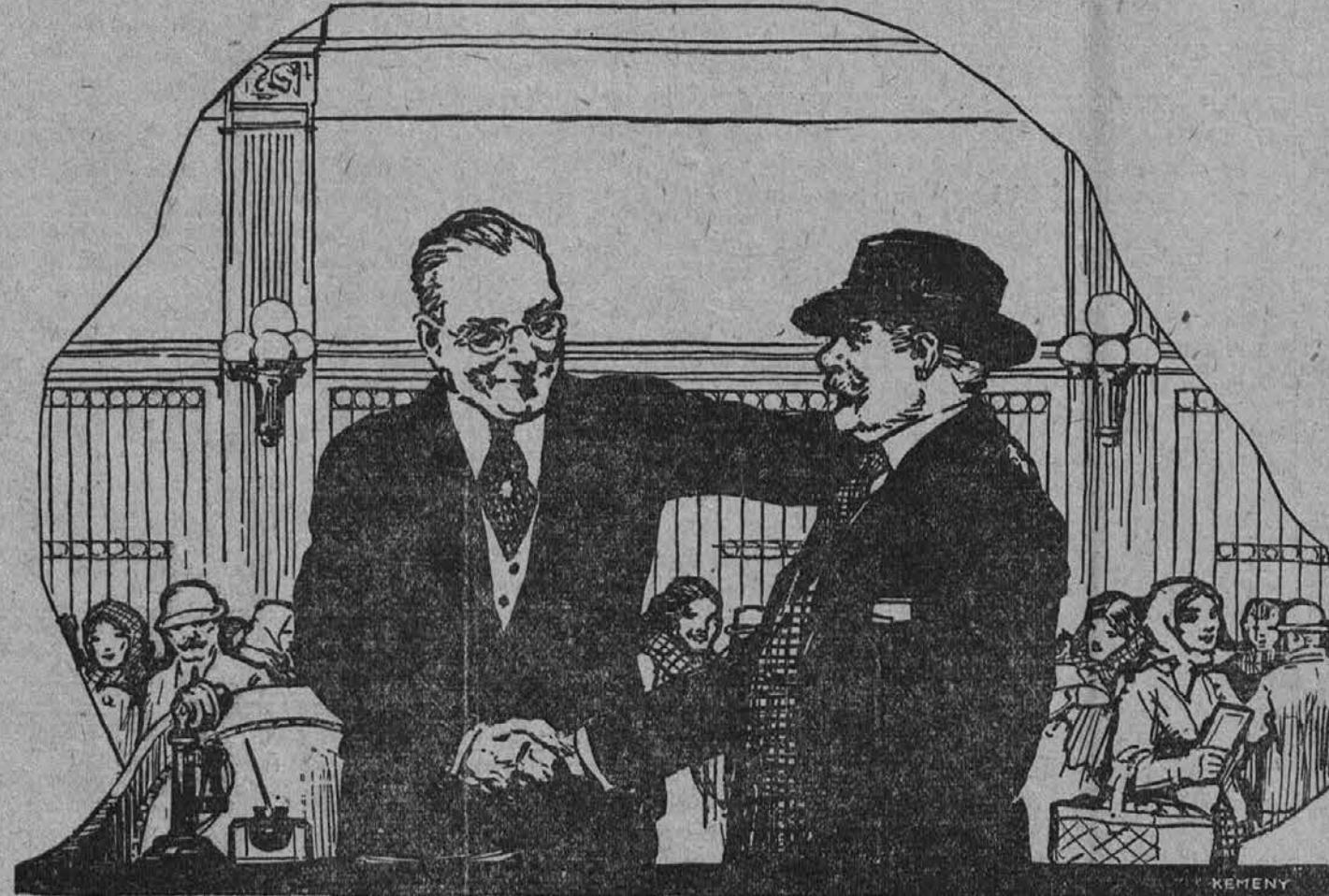
Pred sodnika Forana je prišel včeraj Vincenc Emolik, da dobi državljanstvo s seboj tudi pravo. Ko je zvezni uradnik vprašal pričo, od kdaj že pozna Emolika, je ta odvrnil, da že od leta 1926. Uradnik je malo de-

belo pogledal, potem pa ga je vprašal: "Kdaj pa ste prišli v Ameriko?" — "O, če se ne morem sem prišel leta 1492." Po teh odgovorih je sodnik obvestil Emolika, da bo moral dobiti drugo pričo, ki bo bolj gotova v številkah, če bo hotel dobiti državljanstvo.

Tesarji odidejo na stavko.

Na sinočnjem zborovanju, na ka-

terem so bili navzoči zastopniki ja," je rekel sinoči W. Davisson, Clair Ave. na 7513 St. Clair Av. Box 367, Herminie, Pa.

Med Clevelandskimi tujerodnimi Amerikanci in Clevelandsko največjo banko obstaja mnogo prijateljskih vezi

KAJ je na svetu boljše nego prijateljstvo? Ko vas prijazno pozdravi vaš lasten rojak in se z njim pogovorite v maternem jeziku o starem kraju in vam on istočasno prijazno postreže. Na tisoče Clevelandskih tujerodnih Amerikancev je našlo takoj prijaznost v stari Broadway banki, v Woodland banki, The First National in pri The Citizens Savings & Trust Company, ki so sedaj vse združene skupno z The Union Commerce National banko v eno veliko in močno banko — THE UNION TRUST COMPANY.

Kadar se spomnите na The Union Trust Company, spomnite se je, ne samo kot velike močne banke, temveč kot velikega, močnega in starega prijatelja, ki vam je pripravljen pomagati v vsaki trgovski ali denarni zadevi.

Ako pošiljate denar v staro domovino, pomnite, da ga vam pošljemo naravnost v največje evropske banke s katerimi imamo svoje lastne zveze. Vedno vam damo najboljše cene in najtočnejšo postrežbo. Kadar kupujete parobrodne listke iz ali v Evropo, pridite, da vam pomagamo. Damo vam lahko popolna pojasnila glede potovanja, rezervacij, in gledamo vedno nato, da ste postreženi kot si želite. Ako kupujete ali jemljete hišo v našem ali mislite vaš denar kam investirati, pomnite, da je naša banka vaš priatelj, in v takih zadevah vam lahko vselej pomagamo. Ne glede kaj želite — pridite k The Union Trust Company, kot bi prišli k vašemu največjemu prijatelju.

Da odprete hranilno vlogo v Clevelandski največji banki vam je treba le \$1.00. Za vsakim dolarjem, katerega vložite tukaj stoji \$300.000.000

Urad Broadway Banke
Preje The Broadway Savings & Trust Co.

Urad na zapadni 25. cesti in Denison — Preje The Citizens Savings and Trust Co.

ŽENITNA PONUDBA.

Slovenec, star 30 let z leplac v prihodnjem letu, so se vsi člani že izrekli, da niže plača kot je \$1.25 na uro, ne sprejmejo."

Mrs. Mary Poznik naznana je v veljavni še do prvega mesta tesarjem. "Naša pogoda, ki je v veljavni še do prvega ma-

ja," je rekel sinoči W. Davisson, Clair Ave. na 7513 St. Clair Av. Box 367, Herminie, Pa.

Slovenec, star 30 let z leplac v svrhu ženitve. Katera želi postati samostojna gospodinja, se ji nudi ugodna prilika. Pisma s sliko, je poslati na J. K., P. O.

106. St. (94)

MALI OGLASI

KAMDEN
KOFFEE

KAMDEN KAVA

je najboljša kava, najboljše kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

THE KAMDEN CO.
PEČEMO IN POKAMO
V CLEVELANDU, O.

Radost in veselje

se naseli po kočah v starem kraju, kadar preimejo koko sporočilo domačih iz Amerike. Veselje pa je čim večje kadar preimejo denarno pomoč od svojev v Ameriki.

AMERICAN UNION BANKA pošilja denar v domovino najhitrejši, najsigurnejši in pošteno.

Izdelujemo furne, kleparska dela, splošna popravila, vsa dela iz medenine in bakra. Točna postrežba.

Telefon Rosedale 4736

DRY?

AMERIKA JE SUHA

in pravijo, da je žganje izginilo za vedno. Toda vam treba skrbeti glede tega. UN MAIL ORDER CO. 416 National Ave. Milwaukee, Wis. prodaja ekstrakt, iz katerega naredite lahko 8 galonov zelo dobre in pravilne pijsake.

Popijete jo lahko nekoliko zjutraj, ko vstanete, pa deli, pri jedi, na izletih, na zabavah in svatbah in ta pijsaka se vam bo zdela tako dobra, da ko jo enkrat pokusite, jo hočete še več.

Jamčimo vsekemu, da bo zadovoljen. En zavoj tega ekstrakta, iz katerega naredite lahko 8 galonov pijsake, velja samo 1.98. Ta ekstrakt na dobile tako poceni samo pri tej družbi. Ako jim pošljete \$1.98, vam bodo poslali ekstrakt po obratni pošti, zakar plačajo stroške sami. Točno.

Vsakemu se vsekemu, da bo zadovoljen. En zavoj tega ekstrakta, iz katerega vam je treba plačati še, ko vam pismom pa izročijo pošiljatev. \$1.98 in 20 centov za poštne stroške. UNION MAIL ORDER CO. Dept. 210 476 National Ave. Milwaukee, Wis.

R. M. S. P.

EVROPO
Vsake 14 dni z "O" parniki

NEW YORK—HAMBURG
Spotoma se oglasite v Cherbourg in Southampton ORBITA 21. maja, 2. julija. ORPESPA 4. junija, 16. julija ORDUNA 18. junija, 30. julija 1. 2. in 3 razred

Za podnike 3 razred je nadvse dobro preskrbljeno.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

26 Broadway New York Sanderson & Son zastopniki Ali vsak zastopnik parobrodnih linij.

SLOVENSKI, ANGLEŠKI, FRANCOSKI IN NEMŠKI JEZIK.

Ker sem rešen dolgotrajne bolze na tilinku, usojam se na znanjati, da bom v pondeljek, 2. maja zopet začel oziroma nadaljeval poučevanje zgoraj omenjenih jezikov.

Točna jezik se bo poučeval dvakrat na teden, učne ure pa se bodo določile soglasno z učenci in učenkami.

Vpisovanje se prične 25. t. m. in se bo nadaljevalo celi teden od pol pete do pol šest ure, v Slovenski Narodni Čitalnici, 6029 Glass Ave.

Z rednim poučevanjem pa se bo pričelo v pondeljek, 2. maja. Solnina \$2 na mesec. K obilnem obisku vabi učitelj.

Profesor J. T. VOLK (95)

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBODRAVNICKI
6131 St. Clair Ave.
Uhod iz 62. vzhodne ceste.

Opravlja zobodravniki delo v tej okolici že 7 let.

HAROLD E. EMERICH
Javni notar.
Zavarovalniški urad prodajamo posestva.

16203 Holmes Ave. vogal St. Clair Ave.

The Union Trust Company Cleveland

Urad Woodland Bank
Preje The Woodland Avenue Savings & Trust Co.

Urad na Buckeye Rd.
Preje Buckeye poslovnična Woodland Ave. Savings and Trust Co.

First Trust. Urad na Superior Ave. — Preje urad The First Trust & Saving Co.

Urad na Euclid Ave. in 101. St. Preje The Citizens Savings and Trust Co.

Urad na zapadni 25. cesti in Denison — Preje The Citizens Savings and Trust Co.

First Office in First Trust Office. — Preje The First National Bank in The First Trust Savings Company.

The Union Trust Company
Preje The Citizens Savings and Trust Company.

Union Commerce urad
Preje The Union Commerce National Bank.